

Abstracts II

Sammanfattningar av metodrapporter från SCB

R&D Report
Statistics Sweden
Research - Methods - Development
1992:9

INLEDNING

TILL

R & D report : research, methods, development / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1988-2004. – Nr. 1988:1-2004:2.

Häri ingår Abstracts : sammanfattningar av metodrapporter från SCB med egen numrering.

Föregångare:

Metodinformation : preliminär rapport från Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 1984-1986. – Nr 1984:1-1986:8.

U/ADB / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1986-1987. – Nr E24-E26

R & D report : research, methods, development, U/STM / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1987. – Nr 29-41.

Efterföljare:

Research and development : methodology reports from Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 2006-. – Nr 2006:1-

Abstracts II

Sammanfattningar av metodrapporter från SCB

SCB

R&D Report
Statistics Sweden
Research - Methods - Development
1992:9

Från trycket
Producent
Ansvarig utgivare
Förfrågningar

Augusti 1992
Statistiska centralbyrån, utvecklingsavdelningen
Lars Lyberg
Inga-Lill Pettersson, 08/783 49 56

© 1992, Statistiska centralbyrån
ISSN 0283-8680
Garnisonstryckeriet, Stockholm

FÖRTECKNING ÖVER METODRAPPORTER UTARBETADE VID SCB

Redaktionskommittén för metodseminarier och metodinformation utger tre gånger per år förteckningar (Abstracts I - III) innehållande sammanfattningar av metodrapporter utarbetade vid SCB. Förteckningen omfattar sådana rapporter som redaktionskommittén fått kännedom om och gör inte anspråk på att vara komplett.

Rapporterna är uppdelade på metodområdena:

- statistiska metoder
- mätteknik
- databehandling
- samordning och standarder
- övriga metodfrågor

Sammanfattningarna är i regel gjorda av författarna själva. I övriga fall har sammanfattningen gjorts av någon medlem av redaktionskommittén, varvid sammanfattningen är signerad "RED".

Ett exemplar av varje rapport finns på SCBs bibliotek. Rapporterna kan också rekvireras från Inga-Lill Pettersson, (U/LEDN, SCB, 115 81 Stockholm, tel 08-7834956).

Kvarvarande exemplar av tidigare utkomna Promemorior från P/STM (U/STM) och "Gula serien", E- och S-serierna, samt R&D Report kan rekvireras från Inga-Lill Pettersson, (U/LEDN, SCB, 115 81 Stockholm, tel 08-7834956) eller från Ingvar Andersson (U/ADB, SCB, 115 81 Stockholm, tel 08-7834147).

Redaktionskommittén består av

Gunnar Brånvall	A/ST-S	ankn 4704	
Monica Rennermalm	AM/STM-S	4643	
Eva Elvers	F/SMS-S	4714	
Martin Ribe	I/MET-S	4854	
Per Nilsson	U/STM-S	4311	ordförande
Britt Wallgren	U/STM-Ö	6812	
Peter Vorwerk	U/SKOL-S	4708	
Nils Welander	S/KAN-S	4260	
Erik Malmborg	ADB-S	4027	
Tore Melin	SCB Survey-Ö	6290	
Inga-Lill Pettersson	U/LEDN-S	4956	sekreterare

R&D Reports, Statistics Sweden are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green covers. Reports dealing with EDP methods have yellow covers. In addition, abstracts are published three times a year (light brown covers).

STATISTISKA METODER

A-avdelningen, ref Urho
Karvonen, A/LEDN

**KVALITETSKONTROLLSYSTEMET I LANTBRUKS-
REGISTRET** - Ett program för vidareutveckling.
Rapport från ett projekt inom SCBs avdelning för areell
statistik, 1991.

Det projekt som redovisas i denna rapport får ses mot bakgrund av ett växande behov av att efter hand som användningen av lantbruksregistret ökat och förändrats ta ett helhetsgrepp på kvalitetsarbetet i registret. Detta förutsätts ske inom ramen för ett kvalitetskontrollsystem som innefattar momenten styrning, evalvering och redovisning.

Med styrning avses alla de åtgärder i planering och genomförande som har effekt på den slutliga kvaliteten i registerdata och statistik.

Evalvering innefattar såväl kontrollundersökningar byggda på särskild datainsamling som kvalitetsanalyser av redan befintliga data av olika slag. Den avses bl.a. ge underlag för återkoppling mellan olika produktionsomgångar.

Med redovisning avses information om statistikens kvalitet, främst i samband med de statistiska resultaten.

Mats Bergdahl, F/SMS
Pär Brundell, A/LA
Jan Hörngren, AM/AKU
Anders Lindberg, I/KON
Håkan Lindén, I/BEF
Peter Lundquist, U/STM
Monica Rennermalm, AM/STM

**BORTFALLSBAROMETERN NR 7. R&D Report
1992:8**

Denna rapport visar bortfallsutvecklingen till och med 1991 för ett antal undersökningar vid SCB:s fyra ämnesavdelningar. För varje ämnesavdelning görs en sammanfattande beskrivning av ett antal undersökningar och redovisningar av bortfallsutvecklingen.

Till skillnad från tidigare bortfallsbarometrar har i föreliggande rapport flertalet tabeller med grunddata till diagrammen placerats i en särskild tabellbilaga (bilaga 1). Dessutom har en checklista (bilaga 2) tillkommit innehållande kortfattad information om de i barometern ingående undersökningarna.

Kerstin Forssén,
Bengt Rosén, U/PLAN

UTVÄRDERING AV FRAMSKRIVNINGSFÖR-
FARANDE FÖR UVAV-STATISTIK.
R&D Report 1992:6

Statistics Sweden surveys currently, on a sampling basis, lorry transport within the country. During 1972-1987, the survey was conducted annually. However, mainly for financial reasons, it was decided to carry it out only every third year after 1987. As chief users of transportation statistics wanted continued annual information on the most interesting characteristics, notably on aggregates over commodity groups, a special system for projection/extrapolation of some of the statistics was drawn up.

The vital ingredients in the system, besides the regular statistics to be extrapolated, consist of auxiliary information from two administrative registers: The Swedish Car Register and the Milage Tax Register. Before being launched, the projection system was tested on data from 1986 and 1987. The system itself and findings from the testing are presented in Carlsson, Forssén & Rosén: "Om framskrivning av statistik avseende varutransporter med lastbil (UVAV-statistiken)" SCB R&D Report 1989:23. Statistics from the 1987 survey have been projected to the reference years 1988 and 1989.

In accordance with the three year period, a lorry transportation survey was conducted in 1990. Thereby one got a possibility to evaluate the projection system, by comparing regular 1990 estimates with estimates obtained by projecting from 1987 to 1990. This report presents findings and conclusions from such an evaluation study.

Sixten Lundström, U/STM

ÖVERSYN AV DESIGNEN OCH ESTIMATIONEN I
BHU:s SMÅHUSUNDERSÖKNING MED SPECIELL
INRIKTNING PÅ HJÄLPINFORMATION.

Rapporten presenterades på SCB:s forskarkonferens i Gimo, maj 1992

Rapporten beskriver en översyn av urvalsdesignen med hjälp av ett specialgjort datorprogram och gamla data. Antalet strata visar sig kunna minskas radikalt till oförändrad precision eller, för vissa parametertyper, t.o.m. till förbättrad precision. Dessutom diskuteras hur modellstödd estimation skulle kunna användas i småhusundersökningen. Rapporten beskriver de problem man råkar ut för när undersökningen innehåller många variabler, parametertyper och redovisningsgrupper samt när det finns krav på produktionsanpassade metoder.

Esbjörn Ohlsson, F/SMS

CROSS-CLASSIFIED SAMPLING FOR THE
CONSUMER PRICE INDEX. R&D Report 1992:7

The Swedish Consumer Price Index utilizes several two-dimensional samples, each of which is the cross-classification of a sample of outlets (shops, etc.) and items (products). Such a sampling procedure is called *Cross-classified sampling* in the paper. We are interested in the problem of deriving the variance of an estimator based on a cross-classified sample; in particular we want a variance formula for the CPI.

In the first part of the paper we give a general decomposition of the variance and some results which simplify variance calculations in cases with stratification and/or sampling with probabilities proportional to size. In the second part, we illustrate how the general results can be applied to derive a variance formula for the CPI.

Hans Pettersson, I/MET

HÄLSOINDEX FÖR DEN SVENSKA BEFOLK-
NINGEN. Rapport från ett utvecklingsprojekt

A project group within Statistics Sweden has recently presented a proposal for a health index for the Swedish population based on official mortality and morbidity statistics. In the report the index proposal is presented. The development work involved several difficult problems and design decisions, i.e. **data availability and quality** (reliance on administrative registers or health surveys), **calculation method** (Sullivan's method or an IDLT-model based on gross flows) and **type of index**. The index was to be constructed as a "weighted life expectancy"-measure, either in the form of "healthy life expectancy" or "quality adjusted life years" (QALY). These problems, and the solutions to them suggested by the project group, are discussed in the report. Results for the period 1975 - 1986 are presented.
Red.

MÄTTEKNIK

Göran Nordström, I/VÄL

MEDICINSK VALIDERING AV ULF - En reumatologisk hälsoundersökning av ULF-intervjuade i Göteborgs kommun 1989. Preliminära resultat Maj 1992.

Projekt "*Medicinsk validering av ULF*" syftar till att validera uppgifter om hälsoförhållanden från SCB:s Undersökningar av levnadsförhållanden (ULF). För närvarande pågår fyra delprojekt. Inom ett av dessa har 190 ULF-intervjuade personer 16 år och äldre hälsoundersökts vid Reumatologkliniken, Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg med avseende på förekomst av muskuloskeletala sjukdomar och reumatism. I hälsoundersökningen har ingått en hälsointervju, en läkarundersökning och ett test för att mäta fysisk funktionsförmåga. Jämförelser mellan Ulf och läkarundersökningen beträffande diagnoser under sjukdomskapitel XIII, ICD9 710-738: "*Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven*", visar 32 procents underrapportering gentemot ULF. Underrapporteringen i ULF är störst för gruppen mjukdelsreumatism. Den totala överensstämmelsen på kapitelnivå, räknat som antalet överensstämmande diagnoser mellan de båda metoderna dividerat med antalet undersökningspersoner/diagnoser, blev 48 procent. Överensstämmelsen på diagnosgrupp-nivå blev 41 procent. Efter exkludering av personer med ändrade hälsoförhållanden sedan ULF-intervjun med avseende på muskuloskeletala besvär blev överensstämmelsen 42 procent. Överensstämmelsen mellan ULF och hälsointervjun blev 58 procent på kapitelnivå och på sjukdomsgrupp-nivå 58 procent. Vid jämförelser mellan hälsointervjun och läkarundersökningen blev överensstämmelsen 54 procent på kapitelnivå och 46 procent på sjukdomsgrupp-nivå. Resultat från jämförelser mellan ULF och funktionstestet följer ett logiskt mönster: Ju gravare hälsobesvär i desto mindre utsträckning har man klarat att utföra de olika moment som ingått i funktionstestet.

DATABEHANDLING

Anna Björkman, U/ADB

INTRODUKTION TILL EXCEL VERSION 3.0

Denna handledning till det på SCB rekommenderade kalkylprogrammet ingår i SCB:s KIS-pärm.

Anna Björkman, U/ADB

KONVERTERING FRÅN LOTUS 1-2-3 VERSION 3.1
TILL EXCEL VERSION 3.0. Rapport 92-05-20

Denna handledning distribueras via användargruppen för kalkylprogram.

Per Cronholm, U/ADB

ANVÄNDARGRUPPER OCH STÖDNIVÅER FÖR
PROGRAMVAROR PÅ SCB. ADB-RAPPORT 1992:6

Vid ADB-rådets sammanträde den 18 februari 1992 fastställdes en revidering av SCB:s programvarupolicy enligt denna rapport. Rapporten ersätter tidigare regler enligt SYS-INFO 1990:19. Programvarupolicyn kommer att ses över ytterligare i samband med outsourcing av SCB:s datacentral.

Rapporten innehåller förteckningar över medlemmarna i de olika användargrupperna.

Nils-Åke Engström,
Thomas Jansson,
Kjell Lindqvist, D/DC

SQL SERVER OCH CLIENT/SERVER-TEKNIK.
ADB-RAPPORT 1992:4

Rapporten ger en introduktion till client/server-begreppet och en beskrivning av en försöksverksamhet vid D/DC med Microsofts SQL Server.

Arbetet utfördes inom ramen för SCB:s NIS-projekt (Nätverk I Statistikproduktionen.)

Bert Fridlund, U/ADB
Fredrik Hård af Segerstad,
D/ST

HANDLEDNING I WORD FÖR WINDOWS

Denna handledning för SCB:s gemensamma ordbehandlingsprogram ingår i SCB:s KIS-pärm. Som ett komplement till handledningen finns en rapport om "SCB-anpassade dokumentmallar i Word 2.0 PC".

Katarina Grenfeldt, U/ADB

**HANDLEDNING I DOKUMENTKONVERTERING.
Rapport 92-04-27**

Rapporten är en handledning i hur man konverterar dokument till Word för Windows från SCB:s tidigare ordbehandlingsprogram. Speciella anvisningar finns för tidigare användare av WordPerfect 5.1, Display-Write 4, System 36 och andra versioner av Word. Rapporten sprids via KIS-användargrupp.

Ylva Hansson, U/ADB

INTRODUKTION TILL WINDOWS

Denna handbok för Windows-användare ingår i SCB:s KIS-pärm.

Per Hjelte, U/ADB

LATHUND FÖR DEN ELEKTRONISKA POSTEN

Denna handbok för SCB:s elektroniska postsystem (Microsoft Mail) ingår i SCB:s KIS-pärm.

Lars-Göran Lundell, U/ADB

INTRODUKTION TILL ANSLAGSTAVLAN

Denna handledning till SCB:s elektroniska anslagstavla ingår i SCB:s KIS-pärm

Lars Nordbäck, S/SDB

THE PC-AXIS VISION, THE LIBERATION OF OFFICIAL STATISTICS. Contributed paper to Conference on "New Techniques and Technologies for Statistics" in Bonn 24-26 February, 1992

In the 1990 Swedish population census, the software PC-AXIS is used for the dissemination of statistics. The software has been developed at Statistics Sweden and is based on a standardized format, including a liberal amount of metadata. The PC-AXIS software can operate any statistical material from Statistics Sweden. With PC-AXIS the statistician can manage local statistical databases, present tables including footnotes on screen and printout, reorganize tables, do calculations within and between tables, present diagrams on screen and printout and export statistical data to various commercial software. The construction permits multilingual use of PC-AXIS as well as multilingual use of statistical material. Multinational use of PC-AXIS and the PC-AXIS format, use of a Thesaurus in the statistical context in conjunction with automatic translation can result in the liberation of official statistics all over the world.

SAMORDNING OCH STANDARDER

Tore Melin, SCB-Survey

ON THE ISSUE COLLABORATION AND COOPERATION BETWEEN DEPARTMENTS. Introduction held at the TES-seminar "Statistical Project Management" in Rome the 23-26 of February 1992.

There are three topics of substantial importance to the outcome of any statistical project: i) the division of responsibility, ii) legitimate intervention across borders generated by such division, and iii) inappropriate interference across the same borders.

Compared to "collaboration", "cooperation" is the more proper conceptualization of what normatively should take place in a well-managed organization. Here cooperation is discussed as a general theme, why departments might be different parts within an organization or different organizations on a national or an international level. All kinds of organizational bodies are tools for some specific task(s) and contain some specific professional groups and abilities, at least in a rational perspective.

Decisions on division of responsibility are formalized in the institutional organization at hand. The management of a project has to adjust to these boundaries, which might cause conflicts to settle. Some maximal wishes of a single project cannot be fulfilled and must be replaced by optimal solutions, which to some extent are compromises between what the single project needs and what the formal organization is capable of and allows.

Large-scale surveys and other projects with a lot of staff involved, tend to go their own way after start-off. During any project, many underway-decisions are to be made that influence both quality and costs. Systems to control the production process must continuously provide management with information that enables it to consider whether the project follows the plan, if intervention should take place or if the plan should be redesigned convergent to what is actually going on.

Inappropriate interference can be seen, somewhat simplified, as the opposite of legitimate intervention. Employees in statistical organizations and projects are professionals in one or many respects. Professionals are often quite aware of the aspect of integrity in and about their work. Their demands for good reasons for intervention are, rightfully, high. When management's intervention cannot reach such high standards, the intervention is considered as interference, which may

cause even more problems and failures than if the intervention never occurred.

The concept of cooperation ought to be elaborated beyond the commonsense proclamation that "everybody must cooperate". With examples from Statistics Sweden, some suggestions to this elaboration are made. The main theme here is the replacement of central planning towards a decentralized organization in which economical incentives and agreements constitute tools for, hopefully, a golden clash between quality and costs in statistical projects.

HAR DU SJÄLV SKRIVIT NÅGOT SOM RÖR METODER?

Har Du nyligen skrivit någon promemoria, artikel, utkast eller liknande om någon metodfråga vid SCB? Gör då en sammanfattning till **ABSTRACTS**. Det kan finnas fler intresserade än Du tror! Skriv därför från cirka tre rader till en halv sida, som ger ett hum om vad Ditt papper går ut på. Ange också till vilket metodområde Din rapport hör. Lämna sammanfattningen till Din avdelnings företrädare i redaktionskommittén.

R & D Reports är en för U/ADB och U/STM gemensam publikationsserie, som från 1988-01-01 ersätter de tidigare "gula" och "gröna" serierna. I serien ingår även **Abstracts** (sammanfattning av metoderapporter från SCB).

R & D Reports Statistics Sweden are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green (grön) covers. Reports dealing with EDP methods have yellow (gul) covers. In addition, abstracts are published three times a year (light brown/beige covers).

Reports published during 1992:

- 1992:1 Industrins konkurrenskraft och produktivitet i fokus - en utvärdering av statistiken (**Margareta Ringquist**)
(grön)
- 1992:2 Automated Coding of Survey Responses: An International Review
(grön) (**Lars Lyberg and Pat Dean**)
- 1992:3 TABELLER ,... TABELLER ,... TABELLER ,... - Variation och Förnyelse (**Per Nilsson**)
(grön)
- 1992:4 Basurval vid SCB? Studier av reskostnadseffekter vid övergång till basurval (**Elisabet Berglund**)
(grön)
- 1992:5 Abstracts I - sammanfattning av metoderapporter från SCB
(beige)
- 1992:6 Utvärdering av framskrivningsförfarande för UVAV-statistik
(grön) (**Kerstin Forssén & Bengt Rosén**)
- 1992:7 Cross-Classified Sampling for the Consumer Price Index
(grön) (**Esbjörn Ohlsson**)
- 1992:8 Bortfallsbarometern nr 7 (**Mats Bergdahl, Pär Brundell, Anders Lindberg, Håkan Lindén, Peter Lundquist, Monica Rennermalm**)
(grön)

Kvarvarande **beige** och **gröna** exemplar av ovanstående promemorior kan rekvireras från Inga-Lill Pettersson, U/LEDN, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 49 56.

Kvarvarande **gula** exemplar kan rekvireras från Ingvar Andersson, U/ADB, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 41 47.